

**ДО
АКРЕДИТАЦИОННИЯ СЪВЕТ
НА НАОА**

ДОКЛАД

**НА ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ ПО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СПОРТ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ
ИЗВЪРШЕНОТО ОЦЕНЯВАНЕ ПО ПРОЦЕДУРА ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА
ДОКТОРСКА ПРОГРАМА**

„СПОРТЕН МЕНИДЖМЪНТ И МАРКЕТИНГ“

**ОТ ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 7.6. СПОРТ,
ОБЛАСТ НА ВИШЕ ОБРАЗОВАНИЕ 7. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СПОРТ
В ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ „НЕОФИТ РИЛСКИ“ - БЛАГОЕВГРАД**

Уважаема г-жо Председател на АС на НАОА,

Постоянната комисия по здравеопазване и спорт предоставя на Вашето внимание настоящия доклад за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация на докторска програма „*Спортен мениджмънт и маркетинг*“ от професионално направление 7.6. Спорт, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт в Югозападен Университет „Неофит Рилски“ - Благоевград.

Докладът е разработен в съответствие с чл. 78 от ЗВО и съгласно критериалната система за програмна акредитация на ОНС „доктор“ в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование /ESG/ - част 1 /1-10.

СЪДЪРЖАНИЕ

I.	ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА
II.	ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ
III.	КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИШЕ ОБРАЗОВАНИЕ (ESG) - ЧАСТ 1 (1-10) И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО (ТАБЛИЦА 5), ПРИЕТИ ОТ АС НА НАОА НА 20.10.2016 Г.
IV.	ЗАКЛЮЧЕНИЕ
V.	ПРОЕКТ НА ПРЕПОРЪКИ ОТ ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№ по ред	Решения	Номер и дата на протокол/дата на извършено действие
1.	Откриване на процедурата от АС	Протокол № 15/27.05.2021 г.
2.	Експертна група: Ръководител: проф. Даниела Дашева, дн Членове: 1. доц. Ралица Арсова, доктор 2. Цветан Цветков - докторант Наблюдаващ процедурата: Проф. Димитър Михайлов, доктор	Протокол № 21/15.09.2022 г.
3.	Извършено посещение на ЕГ	05.10.2022 г.
4.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПК	Протокол № 41/6.12.2022 г.
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК и изпращането му до висшето училище за становище	Протокол № 41/6.12.2022 г.

1. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ.

Докторската програма „Спортен мениджмънт и маркетинг“ е НОВА за ЮЗУ „Неофит Рилски“.

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМА В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИШЕ ОБРАЗОВАНИЕ/ ESG/- ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО (ТАБЛИЦА 5)¹

Въз основа на изводите на Експертната група в доклада се оценява изпълнението/ неизпълнението на всички критерии за програмна акредитация на докторски програми в съответствие на стандартите и насоките за осигуряване качеството в Европейското пространство за висше образование (ESG) – част 1 (1-10) и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО, както следва:

Стандарт 1. Политика за осигуряване на качеството

Критерии 1.1. Висшето училище или научната организация имат публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване на качеството на обучението на докторската програма.

1.1.1. В рамките на политиката за осигуряване на качество, което се оповестява и е част от стратегическото управление на ВУ е разработена стратегия за развитието на ФОЗЗГС и ПН 7.6. Спорт, представени на сайта на факултета и сайта на катедра Спорт, съответно:

<https://hs.swu.bg/images/pdf-fozzgs/WEBstrategiaFOZZGS20162020.pdf>

<https://hs.swu.bg/images/pdf/WEBstrategiaSport20162020.pdf>

От тази документи е видно, че мисията на ПН 7.6. Спорт, която е част от мисията на факултета е насочена към:

- „подготовката и реализацията на висококвалифицирани специалисти в областта на спорта, притежаващи задълбочени знания, умения и компетенции, съответстващи на динамично променящите се условия на пазара на труда;
- „провеждане на образователна и научно-изследователска дейност и компетентно научно обслужване в съответствие със световните тенденции на спорта;
- „поддържане на компетентен академичен състав, както и привличане, обучаване и изграждане висококвалифицирани специалисти“.

Целта на обучението на докторантите в професионално направление 7.6. СПОРТ е в съответствие със съвременните тенденции в развитието в спортната наука. В този смисъл целите на обучението на докторантите са насочени към създаване на специалисти за научноизследователска, опитно-експериментална и управленско-практическа дейност в областта на спорта, умеещи да:

- формулират и анализират приоритетните педагогически, образователни и управленчески дейности;
- внедряват и прилагат постиженията от спортната наука в практиката във всички институции на различно ниво;
- провеждат теоретико-методологическо, методично и технологично ниво в спортно-педагогически изследвания.
- От тези цели произтичат и основните задачи на обучението в докторската програма „*Спортен мениджмънт и маркетинг*“;
- задълбочаване на знанията, свързани с теоретическите и методологическите аспекти на съвременната спортно-педагогическа наука, а също така медико-биологичните и социално-философски науки.
- формиране на възможности за ориентиране и анализиране на приоритетните теоретични и практически проблеми на спортно-педагогическата наука, чието решение има роля за качеството на работата в образователните институции;

¹ Оценяването се извършва съгласно приетите от Акредитационния съвет Методика за оценяване по критериалната система на НАОА и Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти.

- добиване на компетенции и умения, които да формират готовност за самостоятелна научно-изследователска и експериментална дейност;
- създаване на умения, на основата на придобити знания, за определяне пътя и организацията на научните изследвания като се използват съвременни подходи;
- овладяване и ползване на точна терминология, характерна за научната област;
- формиране на професионални умения и компетенции за самостоятелно провеждане на спортно-педагогическа дейност;
- готовност за участие при организирането, планирането и изпълнението на научни национални и международни форуми и проекти.

1.1.2. Качеството на обучението по Докторската програма е резултат от общите усилия и професионална компетентност на академичния състав на катедра „Спорт“ и от спазването на стриктните изисквания, правила и инструкции за организирането, реализирането и оценяването на обучението в университета.

От 2004 г. в ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград, функционира Вътрешна система за оценяване и поддържане на качеството на обучение и академичния състав, реформирана основно през 2017 г. с оглед възприемане на актуализираната версия на „Стандарти и насоки за осигуряване на качеството в Европейското пространство за висше образование“. При разработването на Университетската система за осигуряване и оценяване на качеството на образованието е възприет стандартен модел ISO 9001:2000, (на който е идентичен БДС EN ISO 9001:2001). В основните звена се сформират Факултетски комисии по осигуряване и оценяване на качеството и акредитацията. В състава им се включват: председател на факултетската комисия, отговарящ за качеството и акредитацията, катедрените отговорници по качеството и акредитацията, представител/и на студентите и докторантите, външен/външни представител/и на потребителите на подготвяните специалности. На ниво катедра функционират Катедрени отговорници по качеството и акредитацията, които наблюдават всички аспекти на учебния процес, събират и обработват информацията за качеството и акредитацията, обобщават предложенията и инициативите и предлагат съответни решения на Катедрените съвети.

Административното и организационно-методическото обслужване на вътрешната университетска система по качеството се изпълнява от Отдел „Оценяване и поддържане на качеството“.

Дейността по обезпечаване на качеството и работата на вътрешно-университетските структури на Системата по качеството се отчита непрекъснато на различни форуми: заседания на катедра Спорт, факултетни съвети на ФОЗЗГС и академични съвети на ЮЗУ. Състоянието на вътрешната система за оценяване и поддържане на качеството в периода е анализирано подробно в последния годишен доклад за състоянието на ЮЗУ „Неофит Рилски“ за мандата 2015-2019 година.

1.1.3. Политиката за осъществяване на взаимовръзка между научните изследвания и обучението е важна част от управленската концепция за по-нататъшното развитие и усъвършенстване на образователно-научната дейност на ЮЗУ „Н. Рилски“ и отговор на националните стратегически документи и изисквания в тази област. В Стратегията на университета са формулирани визията и стратегическите цели в областта на образователните дейности с оглед стимулиране на активността на студентите и докторанти в ученето и участието им в научноизследователски дейности и подготовката на специалисти, способни да реализират иновации. Важен акцент в тях е именно реализацията на политиката за осъществяване на взаимовръзка между научноизследователската и образователната дейности. Визията за развитие на образователните дейности включва като основно направление стимулирането на мотивацията и активността на студентите и докторанти в хода на обучението и участието им в научноизследователски дейности. Набелязани са следните важни цели:

- обвързване на научните изследвания със съвременни постижения в спортната наука и практика;

- представяне на съвременните тенденции в научните изследвания в областта на спорта в образователния процес;
- активно участие на докторантите в научно-изследователска работа, включително изследователски проекти, както и ръководенето на такива.

Така поставените цели за стимулирането на докторантите към научноизследователска дейност се базира и на следните документи:

- Национална пътна карта за научна инфраструктура (2017 – 2023 г.)
- Национална стратегия за развитие на научните изследвания в Р България (2017 – 2030 г.)

1.1.4. В Югозападния университет „Неофит Рилски“ - Благоевград е създадена Комисия по етика на научните изследвания, която прилага и съдейства за прилагането на Етичните принципи за изпълнение на професионалните задължения на преподавателя в ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград. Тази комисия е от съществено значение за ефективното осигуряване на академично единство и академични свободи, както и предотвратяване и санкциониране на изпитни измами и плагиатство. В съответствие с разпоредбата на чл. 67, ал. 2, 3, 4 и 5 от Правилника за устройството и дейността на Югозападен университет „Неофит Рилски“, при доказано преписване или плагиатство, студентът или докторантът може да бъде наказан със забележка, предупреждение за отстраняване и отстраняване от университета. Друг документ, регламентиращ въпроса за санкциониране на плагиатство, е Правилникът за образователните дейности на ЮЗУ „Неофит Рилски“, в който съгласно чл. 48 (6), „при доказано преписване дипломната работа не се допуска до защита, а студентът се отстранява със заповед на Ректора за срок, не по-малък от една година“. Към момента на оценка и изготвяне на настоящия Доклад, в катедра „Спорт“ при ФОЗЗГС към ЮЗУ „Неофит Рилски“, *не са установени случаи на изпитни измами и плагиатство; респективно показателят „Брой на документирани процедури за предотвратяване на прояви на дискриминация; за санкциониране на изпитни измами и плагиатство през последните 5 г.“ има стойност 0 /нула/.*

Съблюдаването на изискванията на професионалната етика е на основата на Етичния кодекс - документът „Етични принципи за професионалните задължения на преподавателя в ЮЗУ „Н. Рилски“. Спазването на етиката на научните изследвания от академичния състав се гарантира и от дейността на университетската Комисия по етика на научните изследвания. Персоналният състав на тази комисия и нейния председател се избират от Академичния съвет и се утвърждават със заповед на ректора.

Констатации за изпълнение на Стандарт 1:

В рамките на Югозападен университет „Неофит Рилски“- гр. Благоевград и респективно факултета по „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“ е изградена система за управление на качеството, която от години следва стриктно правилници, процедури, инструкции, свързани с различни аспекти на университетския живот. В катедра „Спорт“ се прилага последователна политика, на осъществяване на взаимовръзката между научните изследвания и обучението, в съответствие с обществените и институционалните потребности. Проучва се студентското мнение и се взимат адекватни мерки при необходимост. Регулярно се управлява качеството и се спазва етичния кодекс със заложен в него правила и принципи между участващите в учебния процес страни. По отношение на плагиатството се води целенасочена политика и за отминалия акредитационен период няма постъпили жалби или регистрирани измами.

Стандарт 2. Разработване и одобряване на програмите

Критерий 2.1. Висшето училище или научната организация изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на докторските програми при съдействието на високо квалифицирани учени, представители на промишлеността и други заинтересовани страни

2.1.1. Югозападният университет „Неофит Рилски“ се стреми да отговори на съвременните изисквания за обновяване и усъвършенстване не само на учебната, но и на научно-изследователската дейност, да развива знанието в съответствие с най-новите

тенденции в науката и приложените изследвания. От друга страна обучението в ОНС доктор е най-тясно свързано с научноизследователската дейност.

Научните компетенции, като **очаквани резултати** от обучението по докторската програма „*Спортен мениджмънт и маркетинг*“ са ясно дефинирани и описани в квалификационната характеристика към общия план за докторантско обучение.

Мотивите за обучение по научна специалност „*Спортен мениджмънт и маркетинг*“ са:

- научно израстване на завършилите образователно-квалификационна степен "магистър" в акредитираното професионално направление;
- необходимост от създаване на кадри за непрекъснато обновяване и попълване на академичния състав на специализираните звена;
- доказана необходимост от висококвалифицирани кадри за развитие на научната област;
- необходимост от развитие на спортни педагози и специалисти;
- удовлетворяване потребностите и на други висши училища, които не могат да осъществят обучение на своите преподаватели в докторантски програми по посочената по-горе научна специалност;
- наличие на добри практики по отношение на докторанти в различни области на науката;
- наличие на хабилитиран състав;
- наличие на материално-техническа база.

Темите на дисертационните трудове ще бъдат съобразени с индивидуалните научни и професионални интереси на докторантите и ще са подчинени на потребностите и изискванията на професионалната сфера, в която работят или биха искали да работят докторантите след защитата на дисертационния труд.

В резултат на обучението си защитилите докторанти ще могат да намерят професионална реализация като изследователи в научни центрове и звена, преподаватели в университети, консултант-експерти в правителствени и неправителствени организации.

Фундаменталната им подготовка ще даде възможност на успешно завършилите тази образователно-научна степен да бъдат конкурентоспособни на пазара на труда, особено там, където се изисква по-широка подготовка от тази, която се получава при обучението за ОКС „Бакалавър“ и „Магистър“.

Практическата подготовка на докторантите ще даде възможност за реализация им в конкретните условия на преподавателската, научноизследователската и експертната дейност.

2.1.2. Обучението на студентите и докторанти в ПН 7.6, отговаря на изискванията на **чл. 39 (2) от ЗВО, като за целта е изготвена и утвърдена следната учебна документация:**

- Квалификационна характеристика;
- Учебен план;
- Учебни програми на изучаваните дисциплини - задължителни, свободно избираеми и факултативни.

Учебната документация е разработена и одобрена в съответствие със следните нормативни документи:

1. Закон за висшето образование (ЗВО);
2. Закон за развитие на академичния състав в Р България и Правилника за неговото прилагане;
3. Вътрешни правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ „Н. Рилски“;
4. Правилник за образователните дейности на ЮЗУ „Н. Рилски“ <https://www.swu.bg/media/511369/pravilnik%20obrazovatelni%20deinosti.pdf>, който е посветен на учебния план като основен документ;
5. „Инструкция за разработване на нови, обновяване, одобряване и наблюдение на учебни планове и програми“ (ПИ1-09-01) <http://www.swu.bg/media/538877/8%20ri1-09-01.pdf> (в момента е в процес на обновяване);
6. Правилник за устройство и дейността на УСОК във ЮЗУ „Н. Рилски“.

Обучението в докторантската програма „Спортен мениджмънт и маркетинг“ ще се осъществява в редовна и самостоятелна (срок на подготовка 3 години), задочна и дистанционна (до 4 години).

Учебната документация за обучението на докторантите включва:

➤ Индивидуален учебен план - съгласно ЗРАСРБ обучението на докторанта се осъществява по “Индивидуален учебен план”, който се състои от “Общ учебен план” за целия период на обучение и “Работен план”, където образователната, научно-изследователската и педагогическа дейност са разпределени по години. Заетостта на докторанта, свързана както с груповото, така и с индивидуалното му обучение за съответния период на докторантурата, полагането на изпитите, педагогическата дейност и защита на дисертационния труд се включва в Работния план за всяка година, който се подготвя от докторанта и научния ръководител. След обсъждане и утвърждаване от КС той се приема на ФС;

➤ Рамков учебен план (и учебни програми на изучаваните учебни дисциплини) в структурата на Рамковия учебен план са заложили учебни дисциплини, част от които се отнасят за всички докторанти на ЮЗУ „Неофит Рилски“:

- Разработване и управление на проекти;
- Специализиран чужд език (български език за обучаваните чуждестранни докторанти.

Обучението по предвидените задължителни учебни дисциплини е групово.

Във връзка със специфичността на обучението в ПН 7.6. СПОРТ са предвидени две задължителни дисциплини, които да запозная докторантите с основни положения на докторската програма:

- Теоретико- методични аспекти на спортната наука;
- „Спортен мениджмънт и маркетинг“;

Другите избираеми дисциплини се определят от тематиката на дисертационния труд и се утвърждават на КС на водещата специалността катедра, които са свързани с най-новите постижения в областта на здравеопазването и спорта. Също така се предвижда и преподавателска дейност и подготовка на публикации.

2.1.3. Налице е действаща „Университетска система за проверка и оценка на знанията, уменията и компетентностите на студентите” (<http://www.swu.bg/media/539119/17%20система%20за%20оценка%20знанията%20на%20студентите.pdf>).

Във всяка учебна програма има разработена процедура, в която са описани минималните изисквания към придобитите от докторантите компетентности.

Обучението на докторантите в професионално направление 7.6. Спорт са в съответствие със съвременните тенденции в развитието на спортната наука. В този смисъл целите на обучението на докторантите са насочени към създаване на специалисти за научноизследователска, опитно-експериментална и управленско-практическа дейност в областта на спортната педагогика, умеещи да:

➤ формулират и анализират приоритетните спортно-педагогически, образователни, социални и управленчески проблеми;

2.1.4. В организационен план факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“ използва различни иновативни практики за работа със студенти и докторанти:

- Срещи със студенти и докторанти;
- Интернет-страницата на факултета.

В съдържателен план проучването на опита в обучението на докторанти и в акредитирането на докторски програми в европейски и американски университети (Technical University of Munich, Loughborough University London и много други университети във Великобритания, University of Michigan и много други университети в САЩ, Санкт-Петербургский государственный университети много други университети в Русия), остава сред приоритетите на факултета. Във Факултета са създадени гъвкави форми за набиране на информация чрез:

- международни изяви, в които участват представители на академичния състав и които се използват като неформални източници за набиране на информация за докторски програми в други университети и принципи за акредитация;
- посещения на чуждестранни гости (лектори, изследователи) на територията на ЮЗУ и/или ФОЗЗГС, от които се набира подходящо фокусирана информация;
- целеви проучвания на чуждия опит в обучение на докторанти и създаване и поддържане на докторски програми чрез Интернет базирана информация или други източници на публикувана и достъпна информация чрез анализи на първични и вторични източници за докторантски програми.

Анализ на актуалността на учебния материал и отчитане мнението на потребителите (работодателите)

Анализът на необходимостта от създаването на докторската програма се основава и на проучване на мнението на потребителите на кадри относно съдържанието и организацията на обучението, както и да работят и да се развиват като преподаватели във висшите училища, като доказателството е участието на външни членове в одите, да изпълняват и ръководят дейности в съответната научна област.

За проучване степента на заинтересованост на работодателите към докторска програма в професионално направление 7.6. СПОРТ е разработена специална за целта анкета.

Резултатите, получени след обработването на попълнените анкети, като общия брой анкетираните са 18.

Акцент в анкетното проучване е поставен върху въпроса до колко е необходимо за спецификата на дейността на организацията да се наемат лица, които притежават ОНС „Доктор” - 69% считат категорично да, 17% по скоро да, 7% по скоро не, 7% категорично не е необходимо.

Основният набор от умения, които работодателите търсят и изискват от подготвяните от катедрата кадри са инициативност и способност за самостоятелна работа, владеене на чужди езици, способност за прилагане на компетенциите им в практиката.

2.1.5. Направена е съпоставка с аналогични учебни планове и програми, по които в момента се извършва обучение у нас в ПН 7.6. Спорт, в ОНС „доктор“. Анализът показва, че няма докторски програми по „*Спортен мениджмънт и маркетинг*“. Съществува само обучение в ОКС „бакалавър“ и „магистър“ и то е в НСА „Васил Левски“. Сравнени са следните критерии: учебно съдържание, структура, фундамент на научната област, специализиращ модул от дисциплини в областта на спорта. Може да се обобщи, че сравнените програми са напълно съпоставими. Трябва да се отбележи, че при обучението на докторската програма в ЮЗУ е широко застъпена спецификата на научните изследвания в спорта и съвременните постижения в тази област.

2.1.6. В ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград наблюдението, контрола и оценката на състоянието на документацията, свързана с Докторските програми се извършва от отдел „Оценяване и поддържане на качеството“. Контролът, наблюдението и оценката на състоянието на документацията, свързана с Докторските програми се извършват съобразно приетата от Съвета по качество от отдел „Оценяване и поддържане на качеството“ Работна инструкция РИ1-09-01 „Инструкция за разработване на нови, обновяване, одобряване и наблюдение на учебни планове и програми“ (<http://www.swu.bg/media/538877/8%20ri1-09-01.pdf>), двете образователно-квалификационни степени „бакалавър“, „магистър“ и ОНС „доктор“.

Констатации за изпълнение на Стандарт 2:

От представените данни по Стандарт 2 става ясно, че няма докторска програма с наименование „Спортен мениджмънт и маркетинг“ в ПН 7.6 Спорт.

Необходимо е представения учебен план да бъде структурно коригиран, като се спази изискването на чл. 41, ал. 1, където е казано, че във висшите училища обучението се извършва по задължителни, избираеми и факултативни дисциплини. Необходимо е наименованието на някои дисциплини да бъдат преформулирани, като например „Английски

език” да стане „Научен английски език в спорта”. Препоръчително е избираемата дисциплина „Статистика” от избираема да стане задължителна, както и да бъде преформулирана.

Необходимо е в Учебния план, като задължителен елемент да бъде включен „Докторски минимум”, който да носи съответните кредити на докторантите.

Стандарт 3. Обучение, преподаване и оценяване, ориентирани към студентите

Критерий 3.1. Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на докторантите в процеса на обучението и провеждането на научни изследвания, както и подготовката на дисертационния труд

3.1.1. Освен активностите по индивидуалния учебен план на докторанта в факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“ се организират и други обучителни и научноизследователски дейности, в които се формират умения за представяне и защита на собствените научни постижения, умения за участие в научни дискусии. Във факултета се провежда ежегодно студентска конференция, на която студенти и докторанти представят своите научни изследвания.

Към катедра „Спорт ” - ежегодна студентска и докторантска сесия „Управление, качество и конкурентоспособност за устойчиво развитие” и постоянно действащ научен семинар http://fe.swu.bg/?page_id=74

3.1.2. Научният ръководител отговаря за цялостната подготовка на ръководените от него докторанти и редовно контролира изпълнението на поставените им с индивидуалния учебен план задачи. Той дава консултации, а при необходимост осигурява и допълнителна консултация с други специалисти. При подготовката на докторантите научните ръководители се ръководят от Вътрешните правила за развитие на академичния състав на ЮЗУ „Неофит Рилски“.

В катедра „*Спорт*” се възлага и преподавателска работа. Докторантите могат да водят семинарни и практически занятия и да участват в научно-изследователски проекти.

В университета се поддържа база данни за всеки един докторант, в която се съдържат всички материали и документи, свързани с неговото обучение. Тези данни се съхраняват в отдел „Академично и научно развитие“.

3.1.3. Във факултета се е наложила практиката за извършените дейности в изпълнение на индивидуалния си учебен план докторантът да се отчита пред членовете на катедрата. Този отчет включва научна част (докладване на получените резултати) и отчет за изпълнението на индивидуалния учебен план. От своя страна, научният ръководител дава писмено становище относно работата на докторантите пред съвета на катедрата. При необходимост от конкретизация на индивидуалния учебен план, тя се предлага от докторанта съвместно с научния му ръководител.

Съветът на катедрата приема:

1. становище за изпълнението на индивидуалния учебен план и оценка на дейността на докторанта
2. предложение за атестация на докторантите
3. предложение за конкретизация на индивидуалния учебен план
4. препоръки за по-нататъшното развитие на докторантурата, като при необходимост препоръчва конкретизация на темата или смяна на научния ръководител.

Според вътрешния правилник на ЮЗУ „Неофит Рилски“ редовните докторанти отчитат своята работа в края на всяко тримесечие, като представят пред ръководителя на катедрата и декана на факултета доклад за изпълнението на индивидуалния си учебен план, към който се прилагат <http://www.swu.bg/information-for/phd-students/forms.aspx>:

- отчет за работата, извършена по дисертационния труд или докторантския минимум, заверен от научния ръководител и потвърден с доказателствен материал;
- отчет за преподавателската работа, заверен от декана.

Практика във факултета е дисертационният труд, преди официалната защита пред научно жури, да се обсъжда на разширено заседание на Катедрения съвет, в състава на който

със заповед на Декана се включват учени и експерти със съответния научен профил. На него се прави оценка за степента на завършеност на труда, дават се препоръки за защитата и се насочва към специализирания научен съвет. Обсъждат се и се гласуват предложенията за рецензенти.

3.1.4. Докторантите полагат изпитите по Индивидуалния си работен план пред назначена от Декана на ФОЗЗГС комисия в състав от най-малко 3 хабилизирани лица. Методиката на изпитване и оценяване е в съответствие с действащите нормативни актове. Критериите за оценяване са описани към учебните програми и докторантите са запознати с тях своевременно. Към тях се включват всички методики на оценяване, използвани в оценяването на студентите бакалаври и магистри. Постиженията на докторантите се измерват не само с резултати, оценени с бални оценки. Оценка за работата на докторантите се получава и с оглед на тяхната научноизследователска активност. Обръща се специално внимание за насърчаването на докторантите в публични изяви. В резултат на тези усилия, докторантите периодично участват в научни форуми в страната и чужбина, семинарите на катедрата и извън тях, в специализирани конференции и кръгли маси.

3.1.5. В Югозападния университет „Неофит Рилски“ – Благоевград са установени Вътрешни правила за разглеждане на сигнали и жалби от студенти и докторанти.

Съгласно чл. 1 от вътрешни правила на ЮЗУ „Неофит Рилски“ „Студентите и докторантите могат да подават сигнали и жалби по въпроси, свързани с качеството на обучение и с действие или бездействие на отделни звена на университета или на отделни членове на колектива му, което води или би могло да доведе до нарушаване на нормативни актове при осъществяване на дейността.“ Регламентирана е процедура по допустимост на предявените сигнали и жалби и процедура по разглеждане на тяхната основателност и евентуално възможността за обжалване при не удовлетворяване на резултата от отговора.

Констатации за изпълнение на Стандарт 3:

Процесът на обучение и подготовка на докторантите за провеждане на научно изследване и респективно подготовка на дисертабилен труд отговарят на съвременните изисквания. Резултатите от периодичното изследване на докторантското мнение по отношение на цялостния процес на обучение се отчитат, с оглед неговото подобряване. Няма констатирани жалби на докторанти, според наличните правила и процедури, валидни за Университета.

Стандарт 4. Прием, развитие, признаване и дипломиране на студентите

Критерий 4.1. Изградени са структури и са разработени вътрешно нормативни документи (правилници, разпоредби, инструкции) за функционирането на системата – от приема на докторантите включително до и след тяхната професионална реализация

4.1.1. През 2012 г. в Югозападния университет „Неофит Рилски“ - Благоевград е утвърдена „Стратегия за развитие на Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград 2012-2020“, приета с Решение от Академичния съвет на ЮЗУ „Неофит Рилски“, Протокол № 5 от 21.03.2012 г., изменена и допълнена с Решение от Академичния съвет на ЮЗУ „Неофит Рилски“, Протокол № 6 от 20.04.2016 г. В нея са очертани мисията, визията за развитие на университета, приоритетите в неговото управление, стратегическите цели, основните ресурси и области, свързани с реализиране на стратегическата цел. Мисията на Югозападния университет „Неофит Рилски“ - Благоевград е да предоставя висококачествено висше образование, което да осигурява успешна професионална и личностна реализация на завършилите студенти и докторанти; да осъществява фундаментални и приложни научни изследвания с висока стойност, които да допринасят за националното и световното развитие на науката. Реализирането ѝ се осъществява чрез едни от основните цели, които си поставя висшето училище, а именно: разширяване на спектъра от докторски програми и програми за продължаващо обучение, привличане на чуждестранни студенти и докторанти, създаване на съвместни докторски програми с чуждестранни висши училища и др.

4.1.2. Катедра „Спорт“ ще предоставя възможности за развитие на докторантите по „Спортен мениджмънт и маркетинг“. С оглед на тяхната научно-изследователска работа са

налични необходимите условия, които да осигурят възможност са провеждане на систематизирани научни разработки, насочени основно към проучване и анализ на различни проблеми и аспекти от развитието на спортната наука. Активността на докторантите по „*Спортен мениджмънт и маркетинг*“ ще бъде и в основата на участието им в организирането и провеждането на различни научни конференции и семинари, в експертно-изследователски екипи и прояви, в индивидуални или колективни проекти по различни програми в публикации в научни периодични издания и пр.

Средствата за финансово и материално осигуряване на разработваните дисертационни трудове, включително и експерименталната работа се определят с утвърдена *план-сметка* за всяка академична година по видове разходи. План-сметката за всяка академична година се приема от съвета на основното звено и се утвърждава от Ректора. <http://www.swu.bg/information-for/phd-students/forms.aspx>

4.1.3 Стимулиране на мобилността на студентите, докторантите и преподавателите е сред основните приоритети на Стратегията за развитие на ЮЗУ „Неофит Рилски“. Реализирането ѝ става чрез участие на студентите, докторантите и преподавателите от ФОЗЗГС в програми за мобилност и преди всичко програма „Еразъм“, обхващаща държавите-членки на Европейския съюз.

Югозападният университет „Неофит Рилски“ - Благоевград осигурява възможност за обмен на докторанти и преподаватели чрез договорите за международно сътрудничество с други висши училища в чужбина и страната. Установени са *Правила за сключване на договори за международно сътрудничество*.

4.1.4. Вътрешните правила за развитие на академичния на ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград регламентират приема и обучението на докторантите. Подробно са посочени критериите за обявяване на конкурса, допускането до участие в конкурса, провеждането на конкурса и избор, приема на чуждестранни граждани, прекъсването и удължаването срока на обучение, правата и задълженията на докторантите, материалното и финансовото осигуряване на обучението, условията и реда за придобиване на образователната и научната степен „доктор“, предварителното обсъждане, избор на жури и изготвянето на рецензии и становища, защитата на дисертационния труд.

Констатации от проверката по Стандарт 4:

В Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград са очертани основните компоненти на пътя, по който трябва да преминат студентите и респективно докторантите. Ясна е волята за адаптиране на докторантите, които са завършили други университети и особено към тези, които идват извън страната, основно Северна Македония. Докторантите са мотивирани и във финансов аспект, тъй като ежегодно се отпуска финансово перо за провеждане на експерименталната им дейност. Има система за проследяване на професионалната реализация на завършилите студенти.

Стандарт 5. Преподавателски състав

Критерий 5.1. Висшето училище или научната организация има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав, за подготовка на докторанти, която е част от стратегията за развитие на институцията

5.1.1. Голяма част от преподавателите в факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“ са утвърдени специалисти в научната област 7. Здравеопазване и спорт. Много от тях са били членове на научни журита по процедури за развитие на академичния състав в различни български университети. В област 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.6. Спорт, катедра „Спорт“ на основен трудов договор към факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“ работят четирима хабилизирани преподаватели (четирима доценти).

В рамките на съществуващите във факултета докторски програми се поставя акцент върху научната стойност и практическото приложение на разработваните дисертации, анализиращи съвременни проблеми и тенденции в професионалните направления Обществено здраве, Здравни грижи и Спорт.

В катедра „Мениджмънт и маркетинг“ на основен трудов договор към Стопанския факултет двама хабилитирани преподаватели (двама доценти), които ще обезпечават обучението на докторантите по дисциплините Мениджмънт и маркетинг в спорта, Мениджмънт на човешките ресурси и Социологически изследвания в спорта.

В катедра „Информатика“ към Природо-математическия факултет един хабилитиран преподавател ще обезпечават обучението на докторантите по дисциплината „Статистика“.

От представените преподаватели, само един не е на основен трудов договор към ЮЗУ. Трима от посочените преподаватели са хабилитирани в професионално направление 7.6 Спорт, но нямат научната специалност „Спортен мениджмънт и маркетинг“. Останалите трима са хабилитирани в други професионални направления.

В катедрата по „Спорт“ има три нехабилитирани лица, които са главни асистенти и са с образователна и научна степен доктор в ПН 7.6. Спорт, но не са с научната специалност „Спортен мениджмънт и маркетинг“.

5.1.3.

Актуализирана справка за публикационната активност на хабилитирания преподавателския състав в областта на докторската програма

Вид на публикацията	Година												Общо
	2014		2015		2016		2017		2018		2019		
	брой		брой		брой		брой		брой		брой		
	У нас	В чужбина	У нас	В чужбина	У нас	В чужбина	У нас	В чужбина	У нас	В чужбина	У нас	В чужбина	
Статии	10	5	6	4	5	5	8	8	3	6	4	1	65
Доклади в научни форуми	4	4		1	3	4	2		4	3	2	1	28
Учебници	2		1				1		4	1	1		10
Монографии	3		1		2		5		2	3	2		18
Общо													121

Участие на хабилитирания преподавателския състав в областта на докторската програма във форуми за периода 2014 – 2019 г.

Вид на форума	Година						Общо
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
	брой	брой	брой	брой	брой	брой	
Национални форуми	3	1	4	1	3		12
Международни форуми	2	1	2	1	1	2	9
Общо	5	2	6	2	4	2	21

Общ брой цитирания на академични състав на обучаващото звено за периода 2014 – 2019 г.

Период 2014-2019 г.	Общо
Общ брой цитирания в Web of science	12
Общ брой цитирания в Scopus	2
Общ брой	14

Видно от данните, представени в таблиците е, че хабилитирания преподавателския състав в областта на докторската програма притежава добра научна публикационна активност. Контрол над академичната дейност на преподавателите се осъществява посредством ежегодни научни сесии на катедра „Спорт“. Членовете на обучаващото звено подготвят годишни отчети на извършените дейности и ги представят пред катедрения съвет.

Констатации за изпълнение на Стандарт 5:

Катедра „Спорт“ не притежава необходимия научен потенциал, който да е хабилитиран в П.Н. 7.6 Спорт, специалност „Спортен мениджмънт и маркетинг“.

Стандарт 6. Учебни ресурси и подпомагане на студентите

Критерий 6.1. Висшето училище или научната организация развива материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности

6.1.1. ЮЗУ „Неофит Рилски“ разполага с девет учебни корпуса, ректорат, библиотека, столова, две студентски общежития, спортен комплекс с три блока, учебен център и природонаучна станция с обща разгърната площ от 48 851 кв. м. Във всички тях има множество аудитории, кабинети, лаборатории, ателиета, библиотечни места и др., създаващи академичен комфорт за работа на докторантите. Всички учебни зали и лаборатории разполагат с мултимедийно оборудване. Всички сгради на ЮЗУ "Неофит Рилски" са свързани с интернет посредством университетска мрежа. На разположение на докторантите от всички компютри на университета е абонамент за електронни научни издания и бази данни.

Докторантите имат възможност да ползват лекционни, семинарни и компютърни зали, университетска библиотека, спортна база, като цялото учебно пространство е в съответствие с хигиените и здравни изисквания. Всяка лекционна и семинарна зала е оборудвана с мултимедия. Електронна система на EBSCO организира 5 (пет) дигитални входа по клонове на науката в бази от данни и читателят може паралелно да търси в поне три от тях. Предоставя се достъп до електронните версии на 2 200 на брой големи научни списания от цял свят от различни клонове на науката. Докторантите са улеснени, защото освен специализирана библиографска информация по стандарт, те получават и пълното съдържание на актуалната публикация. Всяка седмица в базите постъпват около 20 000 нови статии. Програмата за достъп и ползване на системата се усъвършенства с всеки изминал ден - докторантите могат да се информират чрез препратки до други специализирани, но популярни веб-страници с подобно съдържание, както и да установят контакти с авторите от съответната общност като използват електронните им адреси.

EbscoHost Academic Search - най-богатата пълнотекстова академична колекция, съдържаща над 11 000 списания в пълен текст, като 6 200 от тях са индексирани в Scopus и Web of Science.

Електронната библиотека предоставя на докторантите възможността бързо и удобно да набавят необходимата им научна литература. Много са предимствата на електронната библиотека, като основната е бързото информиране на докторантите. Докторантите получават библиографска справка по унифициран световен стандарт, а също и достъп до публикации, които могат да ползват on-line, да съхранят на външна памет или да изпратят на електронната си поща.

Информационни системи, създадени от и за Университета и предоставящи информация в различни направления:

- Академична информационна система: <https://ais.swu.bg>. Тази система съдържа информация за академичния състав на университета и дава възможност да се извлича информация по различни признаци.

- Информационна система за процедури по ЗРАСРБ: <http://rd.swu.bg>. След обнародване и влизането в сила на ЗРАСРБ и правилника за неговото прилагане е разработена и стартирана

система за публикуване на документите свързани с процедурите за развитие на академичния състав в ЮЗУ „Неофит Рилски” – Благоевград.

- Информационна система за мониторинг: <http://helpdesk.swu.bg>. Създадена е система за наблюдение на активното оборудване, включено в университетската компютърна мрежа с помощта на SNMP и SAM софтуер с цел улесняване отстраняването на възникнали проблеми.

- Информационни системи на отделните звена (факултети и колеж). Тя служи за публикуване на информация на основните звена – за центровете и лабораториите и за научно-изследователските проекти.

Съгласно изискванията, предвидени в Индивидуалните работни планове на докторантите, те осъществяват и педагогическа дейност - провеждат семинарни занятия и практика на студентите и в този смисъл ползват всички кабинети за обучение на студентите.

6.1.2. ФОЗЗГС утвърждава добри практики като предоставя на докторантите възможност да участват в публични лекции или цикъл от лекции, които ежегодно се организират във факултета. Традиционно факултетът организира публични лекции и срещи по актуални и значими теми с изявени специалисти, на които присъстват и докторантите от направлението.

Съществена част от процеса при извършването на научни изследвания се отделя на участието на преподавателите и докторантите в разработването на проекти – вътрешно университетски, национални и международни.

6.1.3. На докторантите е осигурен достъп до *Университетската библиотека (УБ)*, читалня и условия за самостоятелна работа в библиотеката, компютри с непрекъснат достъп до Интернет. Университетската библиотека е звено в структурата на ЮЗУ "Неофит Рилски". Дейността ѝ е регламентирана в *Правилника на УБ*. Тя се ръководи от Директор, назначен от Ректора. Координацията между библиотеката, учебната и научноизследователската дейност на факултетите и катедрите се извършва от Библиотечен съвет. Стандартните задължения и функции на библиотеката са регламентирани от вътрешния правилник, съгласно който УБ е система от централна библиотека и филиали (факултетски библиотеки).

В УБ е обособена електронна читалня с постоянна консултативна помощ. В нея докторантите получават индивидуална консултация и информационно се осигуряват чрез постоянен достъп до специализирани научни ресурси чрез базите от данни на EBSCO Publishing, JStore, Science Direct, Scopus, ISI Web of Knowledge, Oxford University Press, Cambridge Journals и Brill Collections. Получавайки познания за библиотечни свободни ресурси и дигитални умения, докторантите могат да използват източниците и на други локални места. Единствено първите две бази от данни, EBSCO и JStore са отворени за достъп в университетския кампус, респективно – в сградите на Университета и в Библиотеката. В тези бази от научни данни влизат над двадесет хиляди заглавия на списания в пълен текст.

6.1.4. ЮЗУ „Неофит Рилски“ насърчава научноизследователската дейност и творческата активност на докторантите чрез включването им в университетски и външни научни и образователни проекти, осигуряване на възможности за участия в национални и международни научни форуми, чийто резултати се публикуват. Осигурява се възможност на докторантите да участват в реномирани международни научни издания. Развитието на всички тези дейности, съставляващи съществена част от цялостната научна ангажираност на докторантите, е от особена важност за ФОЗЗГС и в частност за катедра „Спорт“, тъй като те стимулират научната активност на обучаваните и създават мотивация в тях за по-нататъшната им ангажираност с преподавателска и научна дейност.

Ръководството на ЮЗУ „Неофит Рилски“ *целено финансира* публикуването на статии в списания, индексирани в базите SCOPUS и Web of Science. Финансирането се отпуска при получено потвърждение, че статията е приета за публикуване.

Констатации за изпълнение на Стандарт 6:

На студентите и докторантите в ЮЗУ „Неофит Рилски“ е предоставена отлична материално-техническа и информационна база за осъществяване на ефективен процес на

обучение. Докторантите ще ползват много добри спортни бази, както в университета, така и в региона.

Стандарт 7. Управление на информацията

Критерий 7.1. Висшето училище или научната организация имат изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите

7.1.1 Събирана и анализирана информация за:

- дейността на вътрешните структури за разработването и прилагането на политиката за осигуряване на качеството, в които взимат участие и външни заинтересовани страни; - осъществяваните процедури за одобряване на учебната документация на докторската програма; - развитието и успеваемостта на докторантите; - удовлетвореността на докторантите от качеството на обучение; - учебните ресурси и наличната подкрепа за докторантите; - кариерното развитие на завършилите докторанти

Отдел „Академично и научно развитие“ е създаден в рамките на Югозападния университет „Неофит Рилски“ – Благоевград с цел да организира и сътрудничи на академичния състав (включително докторантите) в процеса на неговото професионално израстване. Отделът осъществява:

- административното обслужване през целия период на обучение;
- изготвя заповеди, свързани със статута на докторантите: заповеди за прекъсване на обучението при определени обстоятелства, за трансформиране на докторантурата от една форма на обучение в друга, за удължаване на докторантурата – до отчисляването и провеждането на защита;
- организира, проверява, контролира и съхранява цялостната документация, свързана с конкурсите за заемане на академични длъжности и процедурите за присъждане на ОНС „Доктор“ и НС „Доктор на науките“;
- обработва и дава статистическа информация за провеждането и реализацията на конкурсите;
- изготвя справки и доклади относно провеждането на конкурсите за заемане на академични длъжности и присъждане на ОНС „Доктор“ и НС „Доктор на науките“.

Докторската програма е насочена към осъвременяване на обучението в съответствие с европейските и световни тенденции и е ориентирана към практиката. Основна цел в тази насока е постигане на високо качество на обучението, което да съответства и да бъде конкурентно на предлаганото от водещите европейски университети и образователни институции. По този начин научният принос на докторантските разработки, които ще се позовават както на достиженията науката, така и на опита, ще се превърнат в практически приложима последваща научноизследователска дейност.

Съчетаването на науката с практиката има своето полезно двупосочно действие. От една страна, научните разработки по специалността няма да загубят връзката с практическото измерение на достиженията, а от друга, практиката ще бъде обогатена и ще поддържа необходимото високо ниво на компетентност и новаторски поглед.

За успешното съчетание на наука и практика свидетелства и кариерното развитие на завършилите докторанти.

7.1.2. Ежегодно се осъществява и вътрешна оценка на Професионалните направления във факултета по време на одит, осъществяван в съответствие с УСООК, провеждан по ежегоден План-график. Периодично се обсъжда на катедрени съвети доклада на одиторския екип и препоръките, направени в него и се вземат решения за предприемане на необходимите коригиращи действия в отговор на направените препоръки.

Констатации от проверката по Стандарт 7:

В ЮЗУ „Неофит Рилски“ - Благоевград има много добра организация по отношение на професионалната реализация на студентите и докторантите, кариерното им ориентиране и развитие.. Периодично чрез анкетиране се проучва мнението на студенти и работодатели. Съществено доказателство за професионалната реализация на докторантите от катедра „Спорт“ е мнението на работодателите. В обобщение, тези данни доказват една отлична успеваемост в кадровата политика на университета - 90% от докторантите успяват да си намерят работа още преди завършване на докторантурата.

Стандарт 8. Информация за обществеността

Критерий 8.1. ВУ или научната организация публикува информация за:

- приети документи и учебна документация на докторската програма;
- решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на докторантите и на академичния състав;
- проведени университетски форуми с участието на докторанти.

8.1.1. Образователните дейности по ПН 7.6 Спорт се документират и популяризират най-малко на пет равнища: анализ в катедрата; проверки при одитите; в докладите за Процедурата по качеството „Преглед от ръководството“ (ПР 1-03), в годишния доклад на Декана за състоянието на Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“ и в годишния доклад на Ректора за състоянието на университета.

Възможностите за популяризиране (публикуване) на резултатите от научноизследователската дейност са регламентирани в **Правилника за устройството и дейността на ЮЗУ.**

Отделно от това е налице актуална и пълна информация за ПН 7.6 Спорт на:

- Web страницата на университета:

➤ както и в раздел „Новини“ <http://www.swu.bg/news/14-02-2017-student-practice.aspx/> Студенти от ЮЗУ „Неофит Рилски“ получиха официално удостоверения за проведено практическо обучение в реална работна среда/.

➤ за научноизследователската дейност – в раздел „Конференции, форуми и семинари“ <https://www.swu.bg/news/12-05-2017-student-scientific-conference-of-the-faculty-of-public-health,-health-and-sport.aspx> за студентска и докторантска научна сесия на ФОЗЗГС <http://www.swu.bg/> периодично се публикува информация за научноизследователската и художественотворческата дейност на професионалното направление.

➤ Web страницата на Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“: <https://hs.swu.bg>.

8.1.2. На Web страницата на университета в раздел „Еразъм +“ са дадени ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА за организацията, администрирането и управлението на дейностите по програма ЕРАЗЪМ +, Образователна мобилност за граждани в Югозападния университет „Неофит Рилски“ <http://www.swu.bg/media/539851/internalrules.pdf>, където са оповестени условията за мобилност на студенти, докторанти, преподаватели и административен състав.

8.1.3. Съществена предпоставка за доброто популяризиране на научната продукция и спортните изяви на студенти, докторанти и преподаватели е наличието на собствено издателство и на собствени академични научни издания. Тази политика осигурява образователната и научната дейност на университета с необходимите печатни издания. Издателството разполага с отдел за предпечатна подготовка, печатна база, книжарница и три копирни центъра. Услугите, които се предлагат от него във връзка с реализацията на тази дейност, са предпечат, художествено оформление, печат и ксерокопиране <http://press.swu.bg/>.

Популяризирането на научноизследователската дейност на студентите и докторанти в катедрата, водеща обучението по професионалното направление, се обезпечава чрез:

➤ създаване на научни, проблемни и творчески групи, ръководени от хабилитирани преподаватели и от такива с ОНС „доктор“, които периодично представят резултатите от своята работа на научни форуми;

- включването им в екипи на научноизследователски проекти;
- разработване и публикуване на самостоятелни и съвместни трудове с преподаватели и участие в научни форуми.

през 2019 г. катедра „Спорт“ организира Първата Международната научна конференция „СПОРТ И РЕКРЕАЦИЯ“, чиято цел е да се превърне в ежегодна

Констатации за изпълнение на Стандарт 8:

Информация, засягаща целия „жизнен цикъл“ на докторантите е представена на сайта на университета. Докторантите биват насърчавани към активно участие във вътрешни и международни научни форуми, както и в провеждането на мобилност с цел специализации, обмен на опит и добри практики с представители – докторанти и преподаватели от други висши училища. Създадени са реални възможности за публикуване в издания на университета от страна на преподаватели и студенти.

Стандарт 9. Текущ мониторинг и периодичен преглед на програмите

Критерий 9.1. Регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на докторските програми, съобразно еволюцията на научните знания, изследвания и технологии

9.1.1. Системата за управление и мониторинг на качеството включва:

1. **Мониторинг на учебната документация, базирано на документа (РИ1-07-01)** „Изисквания за оценяване на качеството на обучението в специалности (програми) на видовете мониторинг и оценка на специалността“ (<https://www.swu.bg/media/538767/3%20ri1-07-01.pdf>) са дефинирани критерии за мониторинг и оценка; регламентирани са субектите на мониторинга и оценяване; както и регламентиране на ползването на резултатите от мониторинга и оценяването на специалността.

На мониторинг подлежат актуалността на учебните програми и потребностите от промяна. В резултат на такъв мониторинг учебните планове и учебните програми в ПН 7.6. са обект на промени и актуализация.

Препоръките от одитите на вътрешната система на качеството са основа за набелязване на мерки за изпълнението им, с цел подобряване ефективността на цялостната учебна дейност.

2. **Активната позиция на докторантите в процеса на тяхната подготовка.**

Активната позиция на докторанти се оценява чрез измерване удовлетвореността им от материално-техническите условия за разработване на дисертационния труд, качеството на организацията на обучението и научно-изследователската работа с анкети, както и лично участие в заседанията на катедрени и факултетни и академични съвети.

Проучването на докторантското мнение се осъществява чрез анкетиране с въпросник (ОД 1-05-11). Анкетите са анонимни и при попълването им не присъства преподавател. С помощта на софтуерен пакет “Университетски анкети” се определя средната оценка от отделните въпроси и значимостта им в комплексно сформиранията оценка на студентите за качеството на учебния процес.

9.1.2. Ефективността на докторските програми се осъществява в съответствие с действащото законодателство, което регламентира обучението на докторанти съгласно изискванията на Закона за висшето образование, Закона за развитието на академичния състав в Република България, Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България. Съобразно с тях действат и Правилникът за образователните дейности на ЮЗУ „Неофит Рилски“, Вътрешни правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ „Н. Рилски“ – Благоевград. Цялата подзаконова нормативна база е съобразена с нормативните документи на МС и МОН, с изискванията на НАОА, с Националната стратегия за научни изследвания, както и с приетата Стратегия за развитие на университета 2012-2020, Стратегия за развитие на научните изследвания и Стратегията за развитие на факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“ както и съвременните тенденции в областта на спорта. Всичко това е залегнало в учебния план на ОНС „доктор“ в ПН 7.6. СПОРТ и тяхното постоянно актуализиране.

Състоянието на учебната документация е обект на контрол и наблюдение и от:

- Академичния съвет на ЮЗУ „Н. Рилски“ при приемане на нови и актуализиране на действащи учебни планове, акредитационни доклади и доклади по след акредитационно наблюдение и контрол;
- Дирекция по качество на образованието, който е оперативен съвещателен орган;
- Отговорника по качество на катедрата;
- Комисията по качество на образованието в Университета;
- Факултетното ръководство на ФОЗЗГС за изпълнение на препоръките на НАОА и сле дакредитационно наблюдение и контрол (САНК), съгласно разработен план-график с посочени срокове и отговорници;
- Факултетния съвет на ФОЗЗГС при приемане на проекти за нови учебни планове и актуализиране на действащи учебни планове и програми, при отчитане на резултатите от анкетните проучвания и предприемане на коригиращи действия при необходимост;
- Съвети на катедра Спорт при подготвяне на проекти и актуализиране на действащи учебни планове и програми, обсъждане на анкетни проучвания;
- Вътрешни одити, провеждани през годината.

Констатации от проверката по Стандарт 9:

Документацията, засягаща докторска програма по „Спортен мениджмънт и маркетинг“, периодично ще се актуализира. Периодично ще се провеждат срещи между преподаватели на катедрата, докторанти – текущи и защитили, представители на бизнеса и потребители на кадри.

Стандарт 10. Циклично външно осигуряване на качеството

Критерий 10.1. Висшето училище и научната организация осъществяват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на докторските програми.

10.1.1. Налични са стандарти и правила за периодична самооценка и външна оценка за качеството на обучението в докторска програма „Спортен мениджмънт и маркетинг“ в ПН 7.6 Спорт.

Отдел „Академично и научно развитие“ ръководи, администрира и координира дейностите, свързани с академичното и научното развитие на ЮЗУ „Неофит Рилски“. Още повече, осъществява и пълното административно обслужване на докторантите.

НАОА, като орган за външно оценяване на качеството на висшето образование на Република България осъществява циклично външно осигуряване на качеството на висшето учебно заведение. Налична е система за оценяване и поддържане на качеството на обучение, разработена в съответствие с националната нормативна рамка и е съобразена със Стандартите и насоките за осигуряване на качеството в Европейското пространство за висше образование /ESG/, одобрени от Конфедерацията на министрите през месец май 2015 г.

Самооценяването на висшето учебно училище, в частност докторска програма „Спортен мениджмънт и маркетинг“ в ПН 7.6. „Спорт“, ще се осъществява чрез регулярно планирано провеждане на *вътрешни одити*, допитване до докторантите – настоящи и завършили, посредством анкети за тяхната удовлетвореност и препоръки за оптимизиране на учебния процес, както и до работодатели и потребители на кадри с цел установяване, какви са техните очаквания и наблюдения спрямо кадрите.

Докладите от вътрешните одити се използват като форма за контрол на дейностите по оценяване и поддържане на качеството на обучение и академичния състав. Констатираните несъответствия и коригиращите действия служат за основа на множество действия, предприети в основните и първични звена. На основата на перманентно провежданите одити от Отдел „Качество“ в ФОЗЗГС и обобщени резултати от тях, всяка катедра, набелязва мерки за преодоляване на констатирани несъответствия с цел подобряване качеството на процеса на обучение. В набелязаните мерки за изпълнение на препоръките от осъществен одит се посочват: отговорът на одитираната структура, дадените от Комисията по качество

препоръки, предвидените действия, краен срок за изпълнение, отговорни лица по изпълнение на набелязаните мерки и статуса на изпълнение на съответната препоръка.

Констатации за изпълнение на Стандарт 10:

Има ясно заложенi характеристики и цели на докторска програма „Спортен мениджмънт и маркетинг“. Налични са стандарти и правила за регулярното провеждане на самооценяване и външна оценка по отношение качеството на обучение в докторската програма и, при нужда, е налична готовност за промени с цел оптимизирането ѝ.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на направените констатации ПКЗС предлага на Акредитационния съвет да не даде право на Югозападния университет „Неофит Рилски“– Благоевград да провежда обучение по докторската програма „Спортен мениджмънт и маркетинг“ от професионално направление 7.6 Спорт, поради липса на хабилитирани преподаватели с научна специалност „Спортен мениджмънт и маркетинг“.

Мотиви за отказ:

- 1. В катедрата по „Спорт“ няма наличен хабилитиран състав със специалност „Спортен мениджмънт и маркетинг“.**
- 2. Необходима е актуализация на учебния план и учебните програми, най-вече по учебните дисциплини, отнасящи се до образователната дейност на докторантите.**

Председател на ПКЗС:

/ проф. д-р Здравко Каменов, дмн /